

Gehaltesfokkerij is hét item bij Marcel Heylen uit Geel. Stamkoe Generaal (v. Lieutenant) speelt met haar hoge eiwitvererving de centrale rol. Mannelijke nazaten wekten meermaals ki-belangstelling, vrouwelijke nazaten blijven bewust op Keur Holsteins.

Op de voergang zet een nat kalf nog weifelend zijn eerste stapjes. Een onrustige vaars aan de andere kant van het voerhek volgt nerveus haar boring. 'Dat is een Goldwyndochter', zegt Marcel Heylen over het volwassen dier. 'Ook zij stamt uit Lieutenantdochter Generaal', snijdt de melkveehouder direct het onderwerp fokkerij aan. Generaal, in vijf lactaties goed voor 86.269 kg melk met 4,30% vet en 3,72% eiwit, is na al die jaren uitgegroeid tot een van de belangrijkste stamkoeien in de veestapel van Marcel Heylen (52) en Christine Peeraer (49) uit Geel. Bijna de helft van hun melkkoeien stamt uit deze koe en een aantal zonen vertrok richting ki. Zeven et-sessies leverden 72 embryo's op, 25 zitten er nog in het vat. Behalve één vaars op de VRV-eliteveiling tijdens Agriflanders 2003 heeft nooit een vrouwelijke nazaat van Generaal

*Oase, Talentkleindochter van Generaal
Productie: 1.09 435 14.555 4,27 3,55*

het bedrijf als fokdier verlaten. 'Iets exclusiefs moet je zelf houden. Ik geloof erg sterk in koefamilies. Lijsten met hoog eiwit waren Generaal niet vreemd en dat geldt voor bijna al haar familieleden.'

Gehalterijke Generaal

Het verhaal van Generaal en haar familie is er een van hogegehaltesfokkerij, een item waar Marcel Heylen prat op gaat. De opsomming van nazaten van Lieutenanttelg Generaal, zelf twee jaar geleden afgevoerd, levert een aaneenschakeling op van melklijsten met ei-

*Christine Peeraer en Marcel Heylen:
'We geloven sterk in koefamilies'*

witgehalten boven 3,6, 3,8 en zelfs 4,0 procent. Onder hen Cocktail 19-dochter Peace, de hoogstproductieve Vlaamse roodbontvaars van het afgelopen jaar op basis van 3267 ejr. 'Voeding is belangrijk, maar genetica is de basis van alles. Als hoge gehalten er niet in zijn gefokt, dan komen ze er ook niet uit. Van een ezel kun je geen renpaard maken, hoeveel haver je het dier ook geeft.' De totaalcijfers wijzen ook op het belang van eiwit op het bedrijf. Afgelopen

*De hoogproductieve
Cocktail 19-dochter Peace*

jaar kwam het rollend jaargemiddelde op 10.902 kg melk met 4,18% vet, 3,62% eiwit en 2746 ejr. 'Het fokdoel is van meet af aan gericht op een zo hoog mogelijk eiwitgehalte en zo veel mogelijk melk.' In de fokwaarden van het bedrijf maken vooral de progressie van de gehalten van koeien naar jongvee en tot slot de drachten indruk. Het verschil in fokwaarde voor eiwit tussen koeien en drachten bedraagt ruim 0,04 procent. 'Ik gebruik ook echte melkvererfers met lager eiwit, maar dan alleen heel gericht.'

De opsomming van ingezette stieren levert een waslijst aan namen op. Stadel, Kian en Faber zijn het vaakst gebruikt, ondanks twee derde zwartbonten in het koeienkoppel. Spencer past eveneens in de eiwitvisie. 'Ik wissel zonder problemen rood- en zwartbonte genen af. Vrij-

Focussen op eiwit

Marcel Heylen: 'Voeding is belangrijk, maar genetica is de basis van alles'

wel alle zwartbonten hebben de roodfactor. Kleur speelt geen rol.' Af en toe komen ook proefstieren aan bod. 'Jonge fokstieren zet ik eerst beperkt in, nooit meer dan een vijftal rietjes. Pas later, als de nafok goed bevalt, ga ik die breder gebruiken.' Exclusieve genetica horen daarbij, ondanks de hogere prijzen van dergelijke rietjes. 'Ik heb pas Shottle gekocht. Zo krijg je eens wat bijzonders in de stal. Fokkerij maakt melkveehouderij plezierig en aantrekkelijk.'

Droger dan gemiddeld

In de verte maakt een eenzaam koppel droge koeien het dagelijkse rondje in het weiland. 'De droge koeien lopen altijd buiten, zowel in de winter als in de zomer', vervolgt Heylen. De pas drooggezette dieren lopen verderop, de groep die bijna moet kalven loopt naast het bedrijf. 'Behalve gras krijgen de dieren hooi bijgevoerd. In het tweede deel van de droogstand komt daar mais bij. En-

kele dagen voor het kalven komen ze in de ligboxenstal terecht.'

Voor vaarzen geldt een ander regime. 'Vaarzen worden veertien dagen voor het kalven in het koppel geïntroduceerd. Dan kunnen ze op tijd wennen aan de melkrobot.'

De melkgevende groep krijgt een traditionele mix voorgeschoteld van mais, perspulp, bierbostel en eiwitkern. Gras krijgen de koeien onbeperkt. 'Ik kies voor een iets oudere voordroogkuil. Ik maai de eerste snede gras later en laat het gras drogen tot vijftig, zestig procent droge stof voordat het gewikkeld wordt. Zo probeer ik voldoende droge stof en structuur in het rantsoen te krijgen.'

Minder onder druk

Zo doordacht als de eiwitfokkerij is ook de keuze voor een melkrobot, inmiddels een jaar geleden. 'Uitbreiden van onze oude 2x4-visgraat was moeilijk, zodat het idee voor een melkrobot langzaam begon te groeien', legt Marcel Heylen

uit. Het automatisch melksysteem waardeert hij bovengemiddeld. 'Ik zit nu zelfs meer tussen de koeien om het voer bij te schuiven of boxen te schrapen. Het melkvee is er rustiger door geworden. Melken is nu niet langer een stressmoment. Door meer rust in de stal zie ik regelmatig bronsten. Afgelopen jaar werd de tussenkalftijd zo 20 dagen tot 460 dagen korter. Ik kies er bewust voor om niet te vroeg te insemineren bij hogegeproductiekoeien, maar sommige koeien zag ik afgelopen jaar toch sneller tochtig.'

Een ander voordeel van de melkrobot noemt Heylen het grotere aantal melkbeurten. De melkkoeien zijn gemiddeld 160 dagen aan de melk en halen 2,8 melkbeurten per dag. 'Door de extra melkbeurt komen de uiers duidelijk minder onder druk te staan en door het onafhankelijk melken van de verschillende uierkwartieren verbeterde de uiergezondheid bij sommige koeien aanzienlijk. Met onze hoge productie had ik al vaker de afweging gemaakt om eventueel drie keer per dag te melken. Maar sociaal is dat een veel te grote belasting. Als ik nu eens naar een vergadering moet, dan voel ik weer hoe makkelijk een robot is.'

Annelies Debergh

